

STICHTING WINGS TO VICTORY

AIRWAR MUSEUM / AIRMEN MEMORIAL ZEELAND

Crash No 594

Fokker C-XIVW

12-05-1940

Haamstede

Voortdurende afweer door de luchtdoelartillerie.

De 16de. Batterij Luchtafweer opende op 12 mei veelvuldig het vuur op binnen schootsafstand komende vijandelijke vliegtuigen. Bij de 109de. Batterij daarentegen viel op deze dag minder vijandelijke luchtactiviteit waar te nemen. Wel onderging de bezetting, zonder dat er verliezen werden geleden, een aanval met boordwapens door een Heinkel bommenwerper.

Voorts cirkelden enige Duitse verkenningsvliegtuigen geruime tijd boven en rond de batterijstelling.

In de vroeg morgen constateerde de Commandant Havenverdediging, dat de Franse luchtdoelbatterij – die rond het havengebied een opstelling had ingenomen – was vertrokken naar (wat later zou blijken – Zuid-Beveland. Kort daarna arriveerde echter een nieuwe 2,5 cm batterij ter beveiliging van de Vlissingse haven en het troepenvervoer vanuit Zeeuws-Vlaanderen.

De batterij werd op de Westhavendam in stelling gebracht.

Vliegpark Oost-Souburg.

Het werd een dag met talloze malen de sirenes van het luchtalarm. Kort voor half negen s' avonds voerde een kleine formatie Duitse vliegtuigen een bombardement uit op het vliegpark. De Franse luchtdoelbatterij opende het vuur dat de vliegtuigen met hun boordwapens beantwoordden.

Na afloop bleek dat zeven bommen op het landingsterrein tot ontploffing waren gekomen. Zij sloegen kraters van drie meter middellijn en één meter diepte. De volgende morgen waren de bomkraters weer door het personeel gedicht.

De gehele dag had verder in het teken gestaan van pogingen om toestemming te verkrijgen om met de 26 vliegklare toestellen naar het buitenland te evacueren. De opdracht tot vertrek werd in de namiddag door het Commando Zeeland verstrekt maar in de avond weer ingetrokken; vermoedelijk omdat niemand een duidelijke bestemming kon opgeven.

Oorlogsdagboek 16de. Batterij Luchtafweer.

Munitievoorraad: 621 brisantgranaten.

Ook heden regelmatige activiteit van de vijandelijke luchtmacht die, zodra binnen bereik van de batterij, werd bevuurd. Ook activiteit van de Franse luchtmacht alsmede van drie Bristol Blenheims.

Batterij weer met mitrailleurvuur bestookt, doch eveneens zonder gevolgen.

Twee Duitse toestellen vallen neer, één bij Vlissingen en één bij Nieuwdorp. Eén Heinkel verdween onzeker vliegend in de wolken.

Om 2230 bericht ontvangen dat munitie transport op terugweg in Gorkum is aangekomen. Zijn op last van kapitein Nieuwenhuijs (Lu.A.) aldaar gebleven en personeel, materieel en munitie verdeeld over de 9de. en 20ste. Batterij Luchtafweer daar terugkeer naar Souburg onmogelijk was.

Dezerzijds afgeschreven.

Oorlogsdagboek 109de. Batterij Luchtafweer.

Betrekkelijk geringe activiteit in de lucht. Het enige bemerkenswaardige was, dat drie vliegtuigen (Heinkel bommenwerpers) op betrekkelijk geringe hoogte overkwamen en de batterij onder mitrailleurvuur namen. **Eén dezer vliegtuigen werd neergehaald door het afweergeschut, terwijl de twee anderen ten offer vielen aan Nederlandse jagers.**

Dezelfde dag cirkelden enige verkenners gedurende lange tijd over de batterij op grote hoogte. Aangezien zij geen koers hielden konden zij moeilijk onder vuur genomen worden.

Twee MLD-vliegtuigen gaan bij Veere verloren.

Het 76ste. Pel.Lu.Mitr. had tot omstreeks 1400 uur weinig van alle gebeurtenissen opgemerkt. Vanaf dat tijdstip echter voerden een drietal Heinkels – vermoedelijk dus van Lehrgeschwader 1 – vanaf ± 2000 meter hoogte een aanval uit op het Marinevliegkamp waarbij een twaalftal explosieven, hoogstwaarschijnlijk 50 kg SD's, werden afgeworpen. Van de in de Zandkreek liggende watervliegtuigen werd één machine getroffen en een tweede beschadigd.

- Fokker C-XIVW F-24 werd door bomscherven lekgeslagen. Getracht werd (nog) om het vliegtuig weg te slepen maar terwijl men daarmee bezig was, werd het toestel door de aanvallende vliegtuigen met boordwapens tot zinken gebracht.
- Fokker C-XIVW F-22 werd eveneens door scherven lekgeslagen en beschadigd. Uiteindelijk moest ook deze machine worden afgeschreven.

Later op de avond volgden wederom enkele Duitse aanvallen op zowel het Vliegkamp als op de Sectie Oosternieuwlandpolder. De commandant van deze sectie meldde om 2145 dat vijandelijke vliegtuigen kort daarvoor een drietal bommen hadden afgeworpen, die vlak voor de stellingen in zee waren neergekomen.

Afweer door het Marine-Bataljon en de detachementen Kustartillerie.

Van 1115 tot 1145 Duitse luchtaanval op Vlissingen, waarbij Franse jagers in gevecht komen met Duitse toestellen. Een Duits toestel – dat kennelijk in brand stond – scheerde heel laag (± 100 meter) langs de kust en ongeveer 200 meter daarvan verwijderd.

Het werd door de mitrailleurs van de middelste groep van de 2de. Sectie onder vuur genomen. Omstreeks 1130 vielen vier bommen nabij de opstelling van de 2de.Sectie op ± 200 meter ten noordoosten van de batterij.

Munitieverbruik: 60 mitrailleurpatronen.

Dood door eigen vuur.- verslag Det.Mar.Tr. te Veere (ingekort)

Om 2130 uur verschenen wederom enige Duitse vliegtuigen boven Veere, welke door eigen vuurmiddelen alsmede door het twee centimeter geschut van het Vliegkamp en de Lumitr. onder vuur werden genomen.

Tijdens dit luchtalarm werden de sergeant-monteur KMR J.G.Bosman en zeemilicien V.M.Deen (Marine Troepen) gedood. Beiden kwamen met twee andere militairen van het Vliegkamp Veere in snelloop over het voetbalveld in de richting van de stellingen en schuilnissen en gaven aan de sommaties om te stoppen geen gehoor. Daarna vuurden de wachten twee schoten af waarbij beiden dodelijk werden getroffen.

De daaropvolgende dag werden beiden met militaire eer om 1200 uur op het kerkhof van Veere ter aarde besteld.

Oorlogsdagboek 76ste. Pel.Lu.Mitr.

Om 1300 uur werden door drie Heinkel toestellen – vliegend op ± 2000 meter hoogte – drie series bommen van vier geworpen op drie oude G-watervliegtuigen, die opzettelijk in de Zandkreek waren gelegd.

Van één toestel werd een drijver getroffen waarna het zonk.

De betere W en F toestellen waren gecamoufleerd in het kanaal achter de sluis gelegd en deze zijn nimmer ontdekt.¹

---

¹ Deze informatie is onjuist want in werkelijkheid gingen twee F- toestellen verloren.